

MÕÖTESEADUS¹

Vastu võetud 10. 03. 2004. a seadusega ([RT I 2004, 18, 132](#)), jõustunud 1. 05. 2004, osaliselt 1. 01. 2005.

Muudetud järgmise seadusega (vastuvõtmise aeg, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

27. 01. 2005 ([RT I 2005, 9, 33](#)) 9. 02. 2005

19. 04. 2006 ([RT I 2006, 21, 161](#)) 25. 05. 2006

19. 04. 2006 ([RT I 2006, 21, 161](#)) 30. 10. 2006

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega sätestatakse:

- 1) rahvusvahelisele mõõtühikute süsteemile (SI) vastavate mõõtühikute kasutamine ja väärtuste edastamine;
- 2) mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamise alused;
- 3) legaalmetrooloogiline kontroll ja mõõtevahendite vastavushindamine;
- 4) metrooloogiline infrastruktuur;
- 5) mõõtmistegevuse riikliku järelevalve korraldus.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Mõisted

(1) Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) akrediteerimine on menetlus, mille käigus akrediteerimisasutus tunnustab asutuse või isiku pädevust kindlaksmääratud ülesannete täitmiseks;
- 2) e-märgis on tähis, mille kannab kinnispakile pakendaja ja mis tõendab, et kinnispakk vastab asjakohase õigusakti nõuetele;
- 3) etalon on materiaalmõõt, mõõteriist, etalonaine või mõõtesüsteem, mida kasutatakse mõõtühiku või sama liiki suuruse mõnede teiste väärtuste määramiseks, realiseerimiseks, säilitamiseks või edastamiseks;
- 4) etalonaine on materjal või aine, mille ühe või mitme omaduse väärtused on piisavalt ühetaolised ja täpselt määratud, et kasutada seda mõõtevahendite kalibreerimisel, mõõtemetodi hindamisel, materjali või aine omadusele väärtuse omistamisel;
- 5) jälgitavus on mõõtetulemuse või etaloni väärtuse omadus, mis võimaldab seda seostada riigi- või rahvusvahelise etaloniga katkematu võrdlusteahela (seosahela) kaudu, kusjuures ahela kõikidel lüülidel on teadaolev mõõtemääramatus;
- 6) kalibreerimine on menetlus, mis fikseeritud tingimustel määrab kindlaks seose mõõtevahendiga saadud väärtuse ja etaloni abil realiseeritud füüsilise suuruse vastava väärtuse vahel;
- 6¹) kasutusele võtmine on tegevus, mis seisneb lõppkasutajale mõeldud mõõtevahendi esmakordses ettenähtud otstarbel kasutamises;
- 7) kinnispakk on pakendatud toode, mille pakendile on pakendaja märkinud eelmääratletud nimikoguse ja sulgenud pakendi ostja juuresolekuta viisil, mis ei võimalda pakendi täitekogust muuta pakendit avamata või rikkumata;
- 8) käitlemine on kinnispakkide või mõõtemahutina kasutatavate pakendite valmistamine, märgistamine või importimine, ladustamine ja muu sellega seonduv tegevus;
- 9) legaalmetrooloogia on metrooloogia osa, mis käsitleb mõõtmisi, mõõtühikuid, mõõtevahendeid ja mõõtemetodeid seonduvalt õigusaktide nõuetega;
- 10) legaalmetrooloogiline ekspertiis on menetlus, mille käigus võrreldakse mõõtevahendi dokumentatsiooni Eesti

õigusaktides kehtestatud nõuetega;

10¹) legaalmetrooloogiline kontroll on avaliku huvi, sealhulgas rahvatervise, avaliku ohutuse, avaliku korra, keskkonnakaitse, maksude ja koormistega maksustamise, tarbijakaitse ja ausa kaubanduse tagamiseks läbiviidava mõõtetegevuse kontroll;

11) materiaalmõõt on mõõtevahend füüsilise suuruse ühe või mitme väärtuse püsivaks edastamiseks või esitamiseks;

12) mõõdetav suurus (edaspidi *mõõtesuurus*) on nähtuse, keha või aine oluline omadus, mida saab kvalitatiivselt eristada ja kvantitatiivselt määrata;

13) mõõdetava suuruse väärtus on konkreetse suuruse kvantitatiivmäärang, mida tavaliselt väljendatakse mõõtühiku ja arvvaartuse korrutisena;

14) mõõtemahutina kasutatav pakend on vedelike hoidmiseks, transportimiseks või tarnimiseks mõeldud suletav anum nimimahuga 50 ml kuni 5 liitrit (kaasa arvatud), mida kasutatakse kinnispakkide valmistamiseks täitenivoo hindamise meetodil;

15) mõõtemeetod on üldiselt kirjeldatud mõõtetoiimingute loogiline jada;

16) mõõteriist on mõõtevahend mõõtesignaali saamiseks vaatlejale vahetult tajutaval kujul;

17) mõõtesüsteem on mõõtevahendite ja lisaseadmete komplekt, mis on koostatud kindla mõõteülesande jaoks;

18) mõõtetulemus on mõõtmise teel saadud mõõtesuuruse väärtus;

19) mõõtevahend on kindlate metrooloogiliste omadustega tehniline vahend, mida kasutatakse mõõtmiseks kas ainsa vahendina või koos lisaseadmetega;

20) mõõtevahendi justeerimine on tegevus, mille eesmärk on viia mõõtevahend kasutamiseks sobivasse töörežiimi tehnilise sekkumise teel ja mille tulemusena muutub mõõtevahendi karakteristika;

21) mõõtja on isik, kes mõõtmiste või katsetuste käigus määrab füüsiliste suuruste väärtusi;

22) mõõtmine on menetluse kogum mõõtesuuruse väärtuse määramiseks mõõtevahendi abil;

23) mõõtühik on konkreetne suurus, mis on määratletud ja mida kokkuleppeliselt kasutatakse teiste sama liiki suuruste võrdlemiseks ning kvantitatiivseks iseloomustamiseks;

24) mõõtemääramatus (edaspidi *määramatus*) on mõõtetulemusega seonduv parameeter, mis iseloomustab mõõtesuurusele põhjendatult omistatavate väärtuste tõenäosusjaotust;

25) nimikogus on kinnispakis või mõõtemahutina kasutatavas pakendis sisalduva toote kogus, mille pakendaja on pakendile märkinud;

26) parim tõendatud mõõtevõime on väikseim mõõtemääramatus, mida mõõtja peab tagama igapäevatoos vastavalt oma akrediteerimis- või pädevusulatusetele;

27) riigietalon on etalon, mis on õigusaktiga tunnistatud selles riigis väärtuse omistamisel vaadeldava suuruse teiste etalonide aluseks;

28) sertifitseeritud etalonaine on etalonaine, mille kohta on väljastatud sertifikaat, mis tõendab, et materjali või aine omaduse üks või mitu väärtust on sertifitseeritud protseduuriga, mis seostab materjali või aine vaadeldava omaduse väärtusi esitava ühikuga, kusjuures igal esitatud väärtusel on teadaolev määramatus;

29) taatlemine on protseduur, mille käigus pädev taatluslabor või teavitatud asutus kontrollib mõõtevahendi vastavust kehtestatud nõuetele ja märgistab nõuetele vastava mõõtevahendi taatlusmärgisega;

30) taatlusmärgis on taatluskleebis, taatlusplomm või taatlustempli jäljend;

30¹) tootja on isik, kes vastutab mõõtevahendi oma nimel turule laskmisel või selle oma tarbeks kasutusele võtmisel mõõtevahendi vastavuse eest käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele;

30²) tootja volitatud esindaja on Euroopa Majanduspiirkonna riigis registreeritud isik, kellele on antud tootja kirjalik volitus teostada tema nimel kindlaksmääratud ülesandeid käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide tähenduses;

31) tugietalon on etalon, mis on vaadeldavas paikkonnas või organisatsioonis parimate metrooloogiliste omadustega ja millele tugineb mõõtmine selles paikkonnas või organisatsioonis;

31¹) turule laskmine on tegevus, millega tehakse mõõtevahend Euroopa Majanduspiirkonna riigis esmakordselt lõppkasutajale kättesaadavaks tasu eest või tasuta;

32) täitekogus on ühes kinnispakis või mõõtemahutina kasutatavas pakendis sisalduva toote tegelik kogus massi- või mahuühikutes;

33) tüübikinnitus on pädev otsustus selle kohta, et vaadeldavat tüüpi mõõtevahend vastab õigusaktidega kehtestatud nõuetele ning on kasutatav õiguslikult reguleeritud toimingutes, võimaldades teatud ajavahemiku (taatluskehtivusaja) jooksul saada usaldatavaid mõõtetulemusi;

34) valideeritud taatlusmetoodika on taatluslabori arendatud või kohandatud ja taatlusjuhendis kirjeldatud mittestandardsete meetodite kogum, mida on hinnatud ning mis on heaks kiidetud labori akrediteerimise käigus;

35) vastavushindamismärgis on vastavusmärk "CE" ja metrooloogiline lisamärgis, mis koosneb tähest "M" ja märgise pealekandmise aasta kahest viimasest numbrist. Vahetult lisamärgisele järgneb vastavust hinnanud teavitatud asutuse number, kui see on vastavushindamisprotseduuriga ette nähtud.

(2) Muid nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise alaseid mõisteid kasutatakse käesolevas seaduses toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse tähenduses.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 3. Kohustuslikud mõõtühikud

- (1) Eestis on kohustuslik kasutada rahvusvahelise mõõtühikute süsteemi (SI) mõõtühikuid majandustegevuses, rahvatervise ja avaliku ohutuse valdkonnas, haldus- ja õppetegevuses ning standardimisel.
- (2) Kohustuslike mõõtühikute kasutamist kohaldatakse mõõtevahenditele, mõõtetulemustele ja mõõtühikute abil väljendatud suurustele.
- (3) Kohustuslike mõõtühikute kohaldamine ei laiene õhu- ja meretranspordis ning raudteeliikluses kasutatavatele mõõtühikutele, kui viimased tulenevad siduvatest rahvusvahelistest konventsioonidest ja lepingutest.
- (4) Kohustuslike mõõtühikute väärtuste edastamisel peab olema tagatud jälgitavus riigietalonini või muu etalonini, mille jälgitavus on tõendatud.
- (5) [Vabariigi Valitsus kehtestab Eestis kasutatavad rahvusvahelise mõõtühikute süsteemi \(SI\) põhiühikud, nendest tuletatud ühikud, nende kord- ja osahikud ning rahvusvaheliselt kehtestatud lisaühikud ja nende kasutamise viisi.](#)

§ 4. Etalonid

- (1) Etalonide arendamisel lähtutakse käesoleva seaduse § -s 3 sätestatust ja riigi vajadustest.
- (2) Materiaalmõõdu, mõõteriista või mõõtesüsteemi võib tunnistada riigietaloniks vaid akrediteeritud või rahvusvahelistes riigietalonide võrdlustes osaleva etalonilabori kalibreerimistulemuste alusel.
- (3) Mõõdeteenistuse toimimiseks olulises valdkonnas, kus puudub riigietalon, võib olemasolevat pädevust ja ressursse arvestades määrata riigi tugietaloni.
- (4) Riik katab riigietalonide soetamiseks, säilitamiseks, arendamiseks, kalibreerimiseks ja rahvusvaheliseks võrdlemiseks tehtavad põhjendatud kulutused.
- (5) Riik võib katta tugietalonide säilitamiseks, arendamiseks, kalibreerimiseks ja rahvusvaheliseks võrdlemiseks tehtavad põhjendatud kulutused.
- (6) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab:
 - 1) [riigi- ja tugietalonide valiku, kinnitamise, säilitamise ja kasutamise korra](#) ;
 - 2) [riigi- ja tugietalonide säilitamiseks, arendamiseks, kalibreerimiseks ja rahvusvaheliseks võrdlemiseks tehtavate põhjendatud kulutuste loetelu](#) ;
 - 3) [riigi- ja tugietalonide nimistu](#).

§ 5. Mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamine

- (1) Mõõtetulemuste jälgitavus on tõendatud, kui mõõtmised on teinud pädev mõõtja, kes kasutab kalibreeritud või taadeldud mõõtevahendeid või sertifitseeritud etalonaineid, järgides asjakohast mõõtemetoodikat.
- (2) Mõõtetulemuste jälgitavus peab olema tõendatud järgmistel juhtudel:
 - 1) tolli- ja maksuseadustes sätestatud mõõtmiste korral;
 - 2) riikliku järelevalve käigus, kui mõõtetulemuste alusel tehakse ettekirjutus, määratakse karistus väärtetasvile või piiratakse eriõigust;
 - 3) ekspertiisi tegemisel kriminaalasja kohtueelses menetluses, kohtu- ja vahekohtumenetluses või väärtetasvile kohtuvälises menetluses;
 - 4) muudel õigusaktidega ettenähtud juhtudel.
- (3) Mõõtja pädevust hinnatakse ja tõendatakse akrediteerimise või erialase pädevuse hindamise ja tõendamise teel.
- (4) Akrediteerimisel hindab akrediteerimisasutus mõõtja vastavust asjakohase laboritele pädevusnõudeid kehtestava

rahvusvahelise standardi nõuetele, järgides asjakohastes rahvusvahelistes standardites sätestatud akrediteerimisprotseduure ja nõudeid.

(5) [Mõõtja erialast pädevust hindab ja tõendab Eesti akrediteerimisasutus.](#)

(6) [Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab mõõtja erialase pädevuse hindamise ja tõendamise korra.](#)

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 25. 05. 2006]

2. peatükk LEGAALMETROLOOGILINE KONTROLL

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

1. jagu Üldsätted

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

§ 6. Legaalmetrooloogilise kontrolli liigid

(1) Legaalmetrooloogilise kontrolli liigid on:

- 1) mõõtevahendite metrooloogiline kontroll;
- 2) toodetud ja imporditud kinnispakkide täitekoguse ja märgistuse kontroll;
- 3) toodetud ja imporditud mõõtemahutina kasutatavate pakendite mahu ja märgistuse kontroll.

(2) Mõõtevahendite metrooloogilise kontrolli liigid on:

- 1) vastavushindamine;
- 2) tüübikinnitus;
- 3) legaalmetrooloogiline ekspertiis;
- 4) taatlemine.

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

2. jagu Mõõtevahendite metrooloogiline kontroll

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

1. jaotis Üldnõuded

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

§ 7. Mõõtevahendite metrooloogilise kontrolli nõue

(1) Metrooloogilise kontrolli võib teha kohustuslikuks mõõtevahendite korral, mida kasutatakse:

- 1) pikkuse, ruumala, massi, temperatuuri, rõhu, soojus- ja elektrienergia, vedeliku- ja gaasikoguse ning tiheduse ja ainetesisalduse mõõtmiseks tehingutes;
- 2) tasu arvestamiseks transpordi-, side- ja postiteenuse osutamisel;
- 3) tulenevalt tolli- ja maksuseaduste nõuetest;
- 4) riikliku järelevalve käigus;
- 5) ekspertiisi tegemisel kriminaalasja kohtueelses menetluses, kohtu- ja vahekohtumenetluses või väärteo kohtuvälises menetluses;
- 6) politsei korraldatud kontrolli ja järelevalve käigus;
- 7) ravimi valmistamisel ja kontrollimisel;
- 8) meditsiinis patsiendi tervise kontrollimisel, diagnoosimisel ja ravimisel;
- 9) kinnispaki täitekoguse ning mõõtemahutina kasutatava pakendi mahu kontrollimisel.

- (2) Enne turule laskmist ja kasutusele võtmist peavad mõõtevahendid olema läbinud metrooloogilise kontrolli, arvestades alljärgnevat:
- 1) mõõtevahend, millele on kehtestatud nõuded Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiviga 2004/22/EÜ mõõtevahendite kohta (ELT L 135, 30.04.2004, lk 1–80) (edaspidi *mõõtevahendite direktiiv*), peab läbima vastavushindamise vastavalt nimetatud direktiivile;
 - 2) mitteautomaatkaal peab läbima vastavushindamise vastavalt EÜ Nõukogu direktiivile 90/384/EMÜ mitteautomaatkaalusid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 189, 20.07.1990, lk 1–16) (edaspidi *mitteautomaatkaalude direktiiv*);
 - 3) mõõtevahend, millele on kehtestatud nõuded seda liiki mõõtevahendit käsitlevas Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiivis (edaspidi *EÜ üksikdirektiiv*), peab läbima metrooloogilise kontrolli vastavalt EÜ Nõukogu direktiivile 71/316/EMÜ liikmesriikide õigusaktide mõõtevahendite ja metrooloogilise kontrolli meetodeid käsitlevate ühissätete ühtlustamise kohta (EÜT L 202, 6.09.1971, lk 1–13);
 - 4) mõõtevahend, millele ei ole kehtestatud nõudeid käesoleva lõike punktides 1 kuni 3 nimetatud õigusaktidega, peab läbima legaalmetrooloogilise ekspertiisi.

(3) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud kasutusalaadest tulenevalt kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistu, mõõtevahendite olulised ja erinõuded, sealhulgas täpsusnõuded, ning mõõtevahendite taatluskehtivusajad (edaspidi *metrooloogilise kontrolli nimistu*).

(4) Keelatud on turule lasta, kasutusele võtta või kasutada metrooloogilist kontrolli mitteläbinud mõõtevahendit, mis on kantud metrooloogilise kontrolli nimistusse.

(5) Mõõtevahendi turule laskmise ja kasutusele võtmise nõuete täitmise eest vastutab tootja või tootja volitatud esindaja. Isikul, kes on ostnud mõõtevahendi käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 loetletud otstarvetel kasutamiseks, on õigus nõuetele mittevastav mõõtevahend tagastada või nõuda tootjalt või tootja volitatud esindajalt täiendavaks vastavushindamiseks tehtud kulutuste hüvitamist.

(6) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon avaldab oma veebilehel nende EÜ üksikdirektiivide loetelu ja kehtivustingimused, mille alusel on välja antud EÜ tüübikinnitustunnistused, samuti EÜ tüübikinnitustähiste ja EÜ esmataatluse märgiste ning vastavushindamismärgiste kirjeldused ja kehtivusajad.

(7) Metrooloogilise kontrolli nimistusse kantud mõõtevahendi turule laskjal on kohustus omada ja esitada mõõtevahendi ostjale, taatluslaborile ja riikliku järelevalve teostajale nende soovil EÜ tüübihindamis-, kavandihindamis- või tüübikinnitustunnistuse koopia või Eesti siseriiklik tüübikinnitustunnistus.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

2. jaotis Vastavushindamine

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 7¹. Vastavushindamise nõue

(1) Enne turule laskmist ja kasutusele võtmist käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud otstarbel peab vastavushindamise läbima mõõtevahend, mis on kantud metrooloogilise kontrolli nimistusse ja millele esitatavad nõuded on reguleeritud:

- 1) mitteautomaatkaalude direktiiviga või
- 2) mõõtevahendite direktiiviga.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vastavushindamise positiivse otsuse korral loetakse mõõtevahend selle turule laskmise ja kasutusele võtmise nõuetele vastavaks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vastavushindamine kehtib käesoleva seaduse § 7 lõike 3 alusel välja antud metrooloogilise kontrolli nimistus seda liiki mõõtevahendile sätestatud taatluskehtivusaja jooksul, arvates vastavusdeklaratsioonile märgitud kuupäevast või viimase puudumisel mõõtevahendile kantud vastavushindamismärgisel oleva aasta 1. jaanuarist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud mõõtevahendi nõuetele vastavuse hindamist ja tõendamist nende turule laskmisel ja kasutusele võtmisel võib teha käesoleva seaduse § -s 7² nimetatud asutus, kellest on teavitatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu liikmesriike (edaspidi *EL-i liikmesriik*), või nimetatud asutuse järelevalve all mõõtevahendi tootja.

(5) [Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab mõõtevahendite direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate mõõtevahendite olulised ja erinõuded, nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise korra ning mõõtevahendite märgistamise nõuded.](#)

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 7². Teavitatud asutus

(1) Teavitatud asutus on tunnustatud asutus, kes viib läbi käesoleva seaduse § 7¹ lõike 5 või § 21 lõike 2 alusel kehtestatud õigusaktide kohaseid mõõtevahendite nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks vajalikke vastavushindamise protseduure.

(2) Isikule teavitatud asutusena tegutsemise õiguse andmisele, kehtetuks tunnistamisele ja peatamisele, samuti isiku teavitatud asutusena tegutsemisele ja tema üle riikliku järelevalve teostamisele ning temast Euroopa Komisjonile ja EL-i liikmesriikidele teavitamisele kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduses tunnustatud asutuse kohta sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(3) Euroopa Komisjonile ja EL-i liikmesriikidele teavitamisel loetletakse mõõtevahendi liigid ja vastavushindamise protseduurid, mille ulatuses asutus on tunnustatud, ning vajaduse korral, kui see piirab teavitusalala, mõõtevahendi täpsusklass, mõõtepiir, tööpõhimõte ja mis tahes muud mõõtevahendi omadused.

(4) Õigus tegutseda teavitatud asutusena antakse kuni viieks aastaks.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 7³. Vastutuskindlustus

Teavitatud asutusel peab olema vastutuskindlustus kindlustussumma ulatuses, mis:

- 1) tagab tema tegevuses teavitatud asutusena kolmandale isikule tekkida võiva kahju hüvitamise;
- 2) on vähemalt 500 000 krooni.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 7⁴. Teavitatud asutusele esitatavad nõuded

Isik, kes taotleb õigust tegutseda või tegutseb teavitatud asutusena, peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ta peab olema rakendatavaks vastavushindamise protseduuriks akrediteeritud. Kui isik soovib selgelt piiritletud vastavushindamisülesannete täitmiseks kasutada teise isiku (edaspidi *töövõtja*) teenuseid, peab ta tagama, et töövõtja vastab käesolevas paragrahvis esitatud nõuetele. Isik peab säilitama töövõtja kvalifikatsiooni tõendavaid ja tema tegevust käsitlevaid dokumente ning esitama need teavitatud asutuse tegevuse üle järelevalvet teostava isiku nõudmisel;
- 2) ta peab oma vastavushindamistegevuses järgima mitteautomaatkaalude ja mõõtevahendite direktiivi, käesoleva seaduse § 7¹ lõike 5 ja § 21 lõike 2 alusel kehtestatud õigusaktide nõudeid, asjakohaseid harmoneeritud standardeid ja tehnilisi normdokumente ning Euroopa legaalmetroloogia koostööorgani (WELMEC) asjakohaseid juhiseid;
- 3) tal peab olema teavitatud asutusena tegutsemise aja jooksul kehtiv ja käesoleva seaduse § -s 7³ sätestatud tingimustele vastav vastutuskindlustus;
- 4) tal peab olema rakendatavate vastavushindamise protseduuride teostamiseks piisav arv vajaliku hariduse, väljaõppe ja kogemusega töötajaid ning tema valduses peavad olema vajalikud seadmed;
- 5) peab olema tagatud isiku, tema juhi ja vastavushindamisega seotud töötajate erapooletus. Isiku sissetulek ei tohi sõltuda vastavushindamise tulemustest, kusjuures töötajate tasustamine ei tohi sõltuda sooritatud toimingute arvust ega tulemustest;
- 6) isik, tema juht ega ükski vastavushindamisega seotud töötaja ei tohi oma majandus- ja kutsetegevuses olla

teavitatud asutusena tegutsemise valdkonnas vastavushindamisele kuuluva mõõtevahendi konstrueerija, tootja, tarnija, paigaldaja või kasutaja, nendest ühegi volitatud esindaja ega kellegagi neist otseselt seotud, samuti olla mõjutatud isikute või isikurühmade poolt, kellel on huvi hindamistulemuste vastu. Ka ei tohi nende muu tegevus olla seotud vastavate mõõtevahenditega määral, mis seab kahtluse alla nende erapooletuse. Viimane ei välista tehnilise teabe vahetamist mis tahes viisil tootja ja teavitatud asutuse vahel vastavushindamise eesmärgil;

7) isik ja tema töötajad peavad tagama oma tegevuse käigus saadud teabe konfidentsiaalsuse, kui seadus ei näe ette teabe avalikustamist;

8) ta peab tagama oma teenuste kättesaadavuse võrdsetel alustel kõigile huvitatud isikutele.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

3. jaotis Tüübikinnitus

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 8. Tüübikinnituse nõue

(1) Enne turule laskmist ja kasutusele võtmist käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 nimetatud otstarbel peavad läbima tüübikinnituse metrooloogilise kontrolli nimistusse kantud need mõõtevahendid, millele ei kohaldu käesoleva seaduse § -s 7¹ sätestatud vastavushindamise nõue.

(2) Tüübikinnitust ei pea läbima järgmised mõõtevahendid:

- 1) kaaluviht, mõõdunõu, klaasist vedeliktermomeeter, alkoholi ja vedelkütuse mõõtemahuti ja selle juurde kuuluv püsitorustik, kui kalibreerimistulemused tõendavad mõõtevahendi vastavust rahvusvahelise legaalmetroloogia organisatsiooni (OIML) asjakohaste dokumentide ja rahvusvaheliste standardite nõuetele;
- 2) mõõtevahend, millele kohaldatakse tüübikinnitusest vabastavat eraldi õigusakti;
- 3) üksikeksplarina toodetud mõõtevahend.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 9. Siseriikliku tüübikinnitustunnistuse väljastamine, pikendamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Eesti siseriiklik tüübikinnitustunnistus väljastatakse mõõtevahendi kohta, millele kohaldatakse käesoleva seaduse § 7 lõike 2 punkti 4 ja mis on saanud legaalmetrooloogilisel ekspertiisil positiivse tulemuse.

(2) Taotluse Eesti siseriikliku tüübikinnitustunnistuse saamiseks esitab mõõtevahendi tootja või tootja volitatud esindaja, üksikeksplarina ostetud mõõtevahendi korral tarnija või valdaja (edaspidi *taotleja*) legaalmetroloogia asutusele, kes esitatud dokumentide alusel teeb legaalmetrooloogilise ekspertiisi.

(3) Legaalmetrooloogilise ekspertiisi käigus tehakse kindlaks mõõtevahendi vastavus Eesti õigusaktides, OIML-i dokumentides või rahvusvahelistes standardites sätestatud metrooloogilistele ja tehnilistele nõuetele.

(4) Mõõtevahendi nõuetele vastavuse tõendamise aluseks on EL-i liikmesriigis väljastatud siseriiklik tüübikinnitustunnistus või akrediteeritud katse- või kalibreerimislabori vastavushinnangut sisaldav katse- või kalibreerimistulemus. Vajaduse korral võib legaalmetroloogia asutus mõõtevahendi eelnevalt saata akrediteeritud katse- või kalibreerimislaborisse lisakatsetustele või -kalibreerimisele, mille põhjendatud kulud kannab taotleja.

(5) Siseriiklik tüübikinnitustunnistus väljastatakse kehtivusega kuni kümme aastat või teise riigi legaalmetroloogia asutuse tüübikinnitustunnistuse kehtivusajani.

(6) Siseriikliku tüübikinnitustunnistuse kehtivust võib pikendada kuni kümne aasta võrra.

(7) Siseriikliku tüübikinnitustunnistuse kehtivust ei pikendata, kui:

- 1) seda tüüpi mõõtevahendi suhtes on kehtestatud nõuded EL-i õigusaktiga;
- 2) on kehtestatud Eesti õigusakt, mille nõuded on rangemad mõõtevahendi kehtivas tüübikinnitustunnistuses kindlaksmääratud metrooloogilistest ja kasutusnõuetest.

- (8) Siseriikliku tüübikinnitustunnistuse väljastamise, muutmise või pikendamise eest tasutakse riigilõiv.
- (9) Kolmandatest riikidest imporditud või Eestis toodetud mõõtevahendi peab tootja olema märgistanud tüübikinnitustähisega, mida on kirjeldatud Eesti siseriiklikus tüübikinnitustunnistuses. EL-i liikmesriigis siseriikliku tüübikinnitustunnistuse saanud ning tüübikinnitustähisega mõõtevahend ei vaja täiendavalt Eesti tüübikinnitustähist.
- (10) Siseriikliku tüübikinnitustunnistuse väljaandja tunnistab kehtetuks enda väljastatud tunnistuse, kui:
- 1) tüübikinnitusega mõõtevahend ei vasta kinnitatud tüübile või asjakohase õigusakti nõuetele;
 - 2) tüübikinnitusega mõõtevahendi kasutamisel ilmneb üldist laadi viga, mis ei võimalda seda kasutada eesmärgi kohaselt.
- (11) Siseriikliku tüübikinnitustunnistuse kehtetuks tunnistamine vormistatakse sellesisulise otsusena, millest teavitatakse tüübikinnituse taotlejat ja asjaomase mõõteliigi alal tegutsevaid taatluslaboreid hiljemalt viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemisest.
- (12) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab siseriikliku tüübikinnitustunnistuse taotlemise, väljastamise, muutmise ja pikendamise ning legaalmetrooloogilise ekspertiisi korra.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

4. jaotis Taotlemine

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 10. Taatluskohustuse täitmine

- (1) Mõõtevahendi taatluskohustus loetakse täidetuks, kui on teostatud vähemalt üks järgmistest protseduuridest:
- 1) EÜ esmataatlus, mille läbib EÜ üksikdirektiivi järgi toodetud uus või uuendatud mõõtevahend. EÜ esmataatlust teeb pädev taatluslabor, millest on teavitatud Euroopa Komisjoni ja EL-i liikmesriike;
 - 2) mitteautomaatkaalu EÜ esmataatlus või EÜ üksiktoote taatlus, mille läbib uus või uuendatud mitteautomaatkaal. EÜ esmataatlust ja EÜ üksiktoote taatlust teeb pädev asutus, millest on teavitatud Euroopa Komisjoni ja EL-i liikmesriike;
 - 3) EÜ vastavushindamine, mille läbib mõõtevahendite direktiiviga reguleeritud mõõtevahend;
 - 4) siseriiklik esmataatlus, mille läbib siseriikliku tüübikinnitustunnistuse alusel kasutusele võetav mõõtevahend, rikutud taatlusmargisega või taatlusmargiseta kasutusel olev mõõtevahend ja mõõtevahend pärast remonti või uuendamist ning mida teeb pädev taatluslabor;
 - 5) kordusataatlus, mille läbib kasutusel olev mõõtevahend taatluskehtivusaja möödudes ja mida teeb pädev taatluslabor.
- (2) Taatluskohustust peab täitma taatluskohustuse kandja, kelleks on:
- 1) mõõtevahendi turule laskmise ja kasutusele võtmise korral selle tootja, tema volitatud esindaja, tarnija või importija;
 - 2) mõõtevahendi kasutamise korral selle valdaja või kasutaja.
- (3) Taatluskohustuse kandja peab tagama mõõtevahendi kasutamise nii, nagu on ette nähtud õigusaktides, tüübihindamistunnistuses või tüübikinnitustunnistuses, tootja koostatud kasutusjuhendis, asjakohastes standardites või eeskirjades esitatud nõuetes.
- (4) Kui konkreetse mõõtevahendi taatlemiseks Eestis võimalus puudub, võib legaalmetrooloogia asutus teistes riikides väljastatud jälgitavate mõõtetulemuste alusel teha selle mõõtevahendi legaalmetrooloogilise ekspertiisi, tunnistada mõõtevahend taadelduks ja märgistada mõõtevahendi või asjakohase dokumendi taatlusmargise või -märgistega.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 11. Taatlemine

- (1) Mõõtevahendi taatlemisel hinnatakse, kas metrooloogilisele kontrollile kuuluv mõõtevahend vastab asjakohases

õigusaktis esitatud ja EÜ tüübihindamistunnistuses või tüübikinnitustunnistuses kindlaksmääratud nõuetele.

(2) Esmataatlusele ei lubata kasutusele võetavat mõõtevahendit, mille tüübihindamistunnistuse või tüübikinnitustunnistuse kehtivusaeg on lõppenud. See nõue ei kohaldu juba kasutusel olevatele, kuid pärast remonti või uuendamist esmataatlusele esitatavatele mõõtevahenditele.

(3) Võltsitud või mitteloetava taatlusmärgisega, samuti taatlusmärgiseta mõõtevahendit ei loeta taadelduks.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 12. Erakorraline taatlus

(1) Erakorraline taatlus on taatlus, mis toimub enne taatluskehtivusaja lõppu kordustaatlusega samas mahus. Erakorralise taatluse algatab ja seda korraldab:

- 1) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon järelevalve käigus ilmnenu asjaolude tõttu;
- 2) Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni talle laekunud põhjendatud taatluse alusel;
- 3) Tarbijakaitseamet kaubandustegevuse järelevalve käigus ilmnenu asjaolude tõttu;
- 4) mõõtevahendi valdaja või kasutaja.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud taatluse võib Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni ametiisik lugeda põhjendatuks, kui mõõtevahend on ettenähtud kasutuskohast teisaldatud või ei ole järgitud selle paigaldamise või kasutamise nõudeid.

(3) Erakorralise taatluse maksumus on:

- 1) taatlemise eest võetav põhjendatud ja dokumentaalselt tõendatud tasu;
- 2) põhjendatud ja dokumentaalselt tõendatud kulud mõõtevahendi eemaldamiseks selle kasutuskohast, toimetamiseks taatluslaborisse ja tagasi, paigaldamiseks ning vajaduse korral asendusmõõtevahendi kasutamiseks taatlemise ajal.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1 ja 3 alusel algatud erakorralise taatluse eest tasub:

- 1) mõõtevahendi valdaja või kasutaja, kui mõõtevahend taatlustulemuste alusel ei vasta nõuetele;
- 2) erakorralise taatluse algataja, kui mõõtevahend taatlustulemuste alusel vastab nõuetele.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 2 alusel algatud erakorralise taatluse eest tasub:

- 1) mõõtevahendi valdaja või kasutaja, kui mõõtevahend taatlustulemuste alusel ei vasta nõuetele;
- 2) erakorralise taatluse taotleja, kui mõõtevahend taatlustulemuste alusel vastab nõuetele.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 13. Taatlustulemuste vormistamine ja taatlusmärgiste valmistamine

(1) Taatluse tulemuseks on hinnang selle kohta, kas mõõtevahend vastab või ei vasta käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 nimetatud nõuetele.

(2) Taatluse käigus saadavad mõõtetulemused ja vaatlusandmed tuleb kanda taatlusprotokoll, mille vorm on esitatud standardses või valideeritud taatlusmetoodikas. Taatlusprotokoll tuleb säilitada vähemalt mõõtevahendi kahekordse taatluskehtivusaja jooksul. Taatlusprotokolle, nende koopiaid ja väljavõtteid neist väljastatakse ainult taatluslabori tegevuse üle riiklikku järelevalvet teostavale asutusele.

(3) Esmataatluse, kordustaatluse või erakorralise taatluse tulemuse põhjal paigaldab taotleja taatlusnõuetele vastavale mõõtevahendile taatlusmärgise või -märgised.

(4) Taatlusmärgised peavad olema paigaldatud nii, et vähemalt ühte neist rikkumata ei saa mõõtevahendit justeerida või mõõtevahendi elemente vahetada ning iga taatlusmärgise järgi on võimalik pingutuseta tuvastada taatluslabor ja taatlemise aeg.

(5) Mõõtevahendite komplekti või käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud mõõtevahendi kohta peab taotleja väljastama neid identifitseeriva taatlustunnistuse. Muudel juhtudel väljastatakse taatlustunnistus mõõtevahendi taatlusele esitaja soovil. Üksiku kaaluvihhi kohta taatlustunnistust väljastama ei pea. Taatlustunnistuse vorm esitatakse

taatlusmetoodikas.

(6) Mõõtevahendilt, mis ei vasta taatlusnõuetele, kõrvaldab taatleja kõik sellele varem paigaldatud taatlusmärgised ning väljastab nõuetele mittevastavuse tõendi.

(7) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab taatlusmärgiste kirjelduse, nende valmistamise, kasutamise ja hoidmise korra ning taatlustunnistuse ja nõuetele mittevastavuse tõendi kohustuslike kirjete loetelu.

(8) Taatlusmärgiseid võib valmistada ainuõigust omav ettevõtjakonkurentsiseaduse tähenduses.

(9) AINUÕIGUSE taatlusmärgiste valmistamiseks annab avaliku konkursi tulemuse alusel Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni peadirektor.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 14. Taatluslabor

(1) Isik, kes taotleb õigust tegutseda või tegutseb volitatud asutusena siseriikliku taatlemise alal (edaspidi *taatluslabor*), peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) isiku tegevusalade hulka kuulub mõõtevahendite taatlemine;
- 2) isik on taatlemiseks vajalikus mõõtevaldkonnas akrediteeritud kalibreerimislaborina; taksomeetrite, gaasi-, vee-, soojus- ja elektriarvestite taatlemiseks võib ta olla akrediteeritud katselaborina;
- 3) isik on taatlemisel vastavusotsuse tegemiseks akrediteeritud inspekteerimisasutusena;
- 4) isikul on mõõtevahendi taatlemiseks piisav arv vajaliku hariduse, väljaõppe ja kogemustega töötajaid (edaspidi *taatleja*), kes vastavad käesoleva seaduse § -s 16 esitatud nõuetele;
- 5) isikul on mõõtevahendi taatlemiseks sobivad tööetalonid, seadmed ja ruumid ning standardsed või valideeritud taatlusmetoodikad;
- 6) isik ja iga tema taatleja peab oma majandus- ja kutsetegevuses olema sõltumatu tema taadeldava mõõtevahendi tootjast, tootja volitatud esindajast, importijast, tarnijast või selle mõõtevahendi ettenähtud otstarbel kasutajast;
- 7) isikul on kogu tegutsemisaja jooksul tema tegevusest tekkida võiva kahju hüvitamiseks kehtiv vastutuskindlustusleping vähemalt 100 000 krooni suuruse kindlustussumma ulatuses.

(2) Taatluslabori vastavust käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4 ja 5 esitatud nõuetele kontrollib akrediteerimise käigus akrediteerimisasutus.

(3) Taatluslaborile volitatud asutusena tegutsemise õiguse andmisele, kehtetuks tunnistamisele ja peatamisele, samuti taatluslabori volitatud asutusena tegutsemisele ja tema üle riikliku järelevalve teostamisele kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse sätteid käesolevast seadusest tulenevate erisustega:

- 1) taatluslaborile volitatud asutusena tegutsemise õiguse andmisel antakse talle kuni kolmekohaline tunnusnumber;
- 2) taatluslabor tõendab mõõtevahendi nõuetele vastavust käesoleva seaduse § -s 13 sätestatud viisil;
- 3) taatluslabor on kohustatud viie tööpäeva jooksul teavitama Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni igast mõõtevahendist, mis ei vasta taatlusnõuetele, samuti mittevastavuse põhjustest;
- 4) taatluslabor on kohustatud viie tööpäeva jooksul teavitama Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni akrediteerimistunnistuse taatlemisega seonduvates lisades toimunud muudatustest;
- 5) taatluslabor ei vastuta selle eest, kui mõõtevahend on kaotanud taatluskehtivusaja jooksul vastavuse taatlusnõuetele selle paigaldamise või kasutamise nõuetele mittevastava ülesseadmise, hoidmise, kasutamise ja transportimise või valmistusvigade tõttu.

(4) Taatluslabor on kohustatud esitama Tehnilise Järelevalve Inspektsioonile iga aasta 1. veebruariks eelmise aasta taatlustegevuse kohta andmed, mis sisaldavad mõõtevahendi liikide kaupa EÜ esmataatluse, siseriikliku esmataatluse ja kordustaatluse tulemusi.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 15. EÜ esmataatlust tegev taatluslabor

(1) Mõõtevahendi, välja arvatud mitteautomaatkaalu EÜ esmataatlust võib teha käesoleva seaduse § -s 14 nimetatud taatluslabor, kes järgib oma taatlustegevuses mõõtevahendi metrooloogilise kontrolli ja taadeldava mõõtevahendi kohta kehtestatud EÜ üksikdirektiivi nõudeid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetele vastavust hindab akrediteerimisasutus akrediteerimise käigus.

(3) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teavitab EÜ esmataatluseks volitatud taatluslaborist Euroopa Komisjoni ja EL-i liikmesriike vastavalt toote nõuetele vastavuse tõendamise seadusele.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 16. Taatleja

(1) Taatleja peab:

- 1) tundma metroloogia aluseid ja Eesti metroloogiaalaseid õigusakte Eesti akrediteerimisasutuse asjakohaste nõuete ulatuses;
- 2) omama piisavaid kogemusi ja oskusi asjakohase taatlusmetoodika rakendamiseks;
- 3) oskama teha vastavusotsust mõõtevahendi nõuetele vastavuse kohta ja nõuetekohaselt vormistada taatlustulemust;
- 4) osalema perioodiliselt metroloogiaalastel täienduskoolitustel.

(2) Taatleja vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatud nõuetele hindab vastava ala personali sertifitseerimiseks akrediteeritud asutus või viimase puudumisel akrediteerimisasutus taatluslabori akrediteerimise käigus.

(3) Taatleja nõuetele vastavust tõendab personali sertifitseerimiseks akrediteeritud asutuse väljaantud sertifikaat või taatluslabori kehtiv akrediteerimistunnistus, mille lisas on märgitud taatleja nimi ja taatlusala.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

3. jagu Kinnispakid

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 17. Nõuded kinnispakkidele ja kinnispakkide käitlemine

(1) Kinnispakis sisalduva toote nimikogus käesoleva seaduse tähenduses väljendatakse massi- või mahuühikutes vahemikus 5 g kuni 10 kg (kaasa arvatud) või 5 ml kuni 10 l (kaasa arvatud).

(2) Pakendaja või importija peab tagama, et tema käideldavad kinnispakid vastaksid kinnispakkide täitekoguse lubatud hälvetele nimikogusest, kinnispakkide eelmäaratletud nimikogusele ja märgistamise suhtes kehtivatele nõuetele.

(3) Pakendaja peab käitlemisprotsessides pidevalt ja importija regulaarselt kontrollima kinnispakkide täitekogust, kasutades selleks mõõtevahendeid, mille taatluskohustus on täidetud.

(4) Pakendajal või importijal peab olema dokumentatsioon täitekoguste kontrollimise kohta ning ta peab seda säilitama vähemalt kahe aasta jooksul, arvates kontrollimisest.

(5) Kinnispakkide nõuetele vastavus on tõendatud, kui pakendajal on kehtiv sertifikaat selle kohta, et kinnispakkide nõuetele vastavuse kontrollimise ja täitekoguse tagamise süsteemi on sertifitseerinud asjakohast akrediteeringut omav sertifitseerimisasutus.

(6) Pakendaja võib kinnispakke, mille vastavus käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele on tõendatud, tähistada e-märgisega.

(7) Kinnispakkide importija võib kinnispakkide partii, sealhulgas väljastpoolt Euroopa Liitu imporditud partii täitekoguste kontrollimisest loobuda juhul, kui partii pakendaja tõendab dokumentaalselt, et kinnispakkide täitekogus on asjakohaste õigusaktidega lubatud hälvete piires. Sellisel juhul võib kinnispakkide importija nende edasise käitlemise jooksul korraldada kinnispakkide kontrollimise vastavalt enda kehtestatud ja dokumenteeritud kvaliteedisüsteemile.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 18. Kinnispakkide täitekoguse ja märgistuse kontroll

- (1) Kinnispakkide täitekogust ja märgistust kontrollib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik pakendaja või importija territooriumil.
- (2) Pakendaja või importija on kohustatud abistama riiklikku järelevalvet teostavat ametiisikut, samuti andma vähemalt üks kord aastas tasuta näidiseid kinnispakkide täitekoguse kontrollimiseks pakendaja või importija territooriumil.
- (3) Kui kinnispakkide täitekoguse kontrollimisel tekib põhjendatud kahtlus, et kinnispakid ei vasta kehtestatud nõuetele või nende kontrollimine vajab eritingimusi või -seadmeid, mida pakendaja või importija käsutuses ei ole, ostab riikliku järelevalve asutus õiglase tasu eest vajaliku koguse kinnispakke kontrollimõõtmisteks pädevas laboris.
- (4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud kontrollimise tulemusena tuvastatakse, et kinnispakid ei vasta kehtestatud nõuetele, peab nende pakendaja või importija tagastama riikliku järelevalve asutuselt saadud tasu ning hüvitama kontrollimõõtmiste dokumentaalselt tõendatud kulud.
- (5) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik peab teavitama kinnispaki pakendajat või importijat kontrolli tulemustest kirjalikult kahe nädala jooksul, arvates proovi võtmise hetkest.
- (6) Teistes EL-i liikmesriikides toodetud e-märgisega tähistatud kinnispakid loetakse käesoleva seaduse nõuetele vastavaks, kui riikliku järelevalve asutusele ei ole esitatud põhjendatud kaebust, et need kinnispakid ei vasta nõuetele.
- (7) Kui kinnispakkide täitekoguse tagamise süsteemi on sertifitseerinud akrediteeritud sertifitseerimisasutus, võib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik käsitada seda kinnispakkide käitlemise protsessi ja kinnispakkide nõuetele vastavuse piisava eeldusena.
- (8) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab toodete kinnispakkide kohustuslikud eelmäaratletud nimikogused, kinnispakkide märgistamise nõuded, sealhulgas e-märgise kuju, täitekoguse lubatud hälbed nimikogusest ning kinnispakkide täitekoguse kontrollimise korra.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

4. jagu Mõõtemahutitena kasutatavad pakendid

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 19. Nõuded mõõtemahutitele ja mõõtemahutite käitlemine

- (1) Mõõtemahutina kasutatav pakend (edaspidi *mõõtemahuti*) peab:
 - 1) olema valmistatud klaasist või muust materjalist, mis on piisavalt jäik ja püsiv ning mille omadused tagavad klaasiga vähemalt samaväärsed metrooloogilised karakteristikud;
 - 2) olema metrooloogiliste karakteristikute, kuju ja tootmiskorralduse ühtsusest tulenevalt vedelike pakendamisel kasutatav piisava täpsusega mõõtevahendina, mis välistab vajaduse vedeliku kogust vahetult mõõta, kui mõõtemahuti täidetakse konkreetse tasemeni selle kogumahust;
 - 3) olema kujundatud nii, et seda on võimalik sulgeda.
- (2) Mõõtemahuti tootja või importija peab tagama, et mõõtemahutid vastaksid mõõtemahutite nimimahu lubatud hälvetele, mõõtemahutite märgistamise ja kontrollimise nõuetele.
- (3) Mõõtemahutite peab tootja olema märkinud nimimahu ja kinnispaki valmistamiseks vajaliku informatsiooni ning tootja identifitseerimistähise.
- (4) Mõõtemahuti tootja esitab toodetavale mõõtemahutite kantava identifitseerimistähise joonise Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile, kes teavitab sellest tähisest Euroopa Komisjoni ja EL-i liikmesriike.

(5) Mõõtemahuti tootja võib mõõtemahuteid, mille vastavus käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele on tõendatud, märgistada eritähisega \mathfrak{Z} (pööratud epsilon).

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 20. Mõõtemahutite mahu ja märgistuse kontroll

- (1) Mõõtemahutite mahtu kontrollib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik tootja või importija territooriumil.
- (2) Mõõtemahuti tootja ja importija on kohustatud abistama riiklikku järelevalvet teostavat ametiisikut, samuti andma vähemalt üks kord aastas tasuta vajalikus koguses näidiseid kontrollmõõtmisteks tootja või importija territooriumil.
- (3) Mõõtemahuti tootja ja importija on kohustatud esitama riiklikku järelevalvet teostavale ametiisikule tema nõudmisel dokumendid, mis tõendavad toodetud või imporditud mõõtemahutite vastavust õigusaktiga kehtestatud nõuetele.
- (4) Kui riiklikku järelevalvet teostav ametiisik otsustab, et mõõtemahutite nõuetele vastavuse kontrollimiseks on vaja neid mõõta pädevas laboris, ostab riikliku järelevalve asutus õiglase tasu eest kontrollmõõtmisteks vajaliku koguse mõõtemahuteid.
- (5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kontrollimise tulemusena tuvastatakse, et mõõtemahutid ei vasta kehtestatud nõuetele, peab nende tootja või importija tagastama riikliku järelevalve asutuselt saadud tasu ning hüvitama kontrollmõõtmiste dokumentaalselt tõendatud kulud.
- (6) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik peab teavitama mõõtemahuti tootjat või importijat kontrolli tulemustest kirjalikult kahe nädala jooksul, arvates proovi võtmise hetkest.
- (7) Teistes EL-i liikmesriikides toodetud ja asjakohase eritähisega \mathfrak{Z} (pööratud epsilon) märgistatud mõõtemahutid loetakse käesoleva seaduse nõuetele vastavaks, kui riikliku järelevalve asutusele ei ole esitatud põhjendatud kaebust, et need mõõtemahutid ei vasta nõuetele.
- (8) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab mõõtemahutite nimimahu väärtused ja nimimahu lubatud hälbed ning mõõtemahutite märgistamise nõuded ja mahu kontrollimise korra.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

5. jagu Mitteautomaatkaalud

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 21. Üldnõuded

- (1) Kaal on mõõtevahend keha massi ja muude massiga seotud suuruste, koguste, parameetrite ja tunnuste määramiseks sellele kehale toimiva raskusjõu kaudu. Mitteautomaatkaal (edaspidi *kaal*) on kaal, mille töö nõuab inimese osalemist.
- (2) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab kaalude metrooloogilised ja tehnilised nõuded, nõuded projekteerimisele, konstruktsioonile, märgistusele, vastavushindamisele ja tõendamisele, kui need kaalud on mõeldud massi mõõtmiseks:
 - 1) tehingute tegemisel;
 - 2) tollimaksude, tariifide, muude maksude, soodustuste, trahvide, hüvitiste, kahjutasude jms maksete arvutamisel;
 - 3) õigusnormide kohaldamisel ning ekspertiisi tegemisel kohtu- ja vahekohtumenetluses;
 - 4) meditsiinis, kui patsiente kaalutakse tervise kontrollimisel, diagnoosimisel ja ravimisel;
 - 5) retsepti järgi ravimite valmistamisel apteegis ning analüüsides tegemisel meditsiini- ja farmaatsialaboratooriumides;
 - 6) maksumuse määramisel kaupade otsemüügil ning kinnispakkide valmistamisel ja kontrollimisel. Kaupade otsemüük (edaspidi *otsemüük*) käesoleva seaduse tähenduses on kaubandustegevus, mille käigus on mõõdetulemus tasuta summa aluseks, üks osapooltest tarbija või temaga võrdväärset kaitset vajav isik ja kõik tegevuse osapooled

aktsepteerivad mõõtetulemust üheaegselt samas mõõtmiskohas.

(3) Ainult käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud otstarveteks mõeldud kaalusid tohib võtta kasutusele valdkondades, kus kehtib käesoleva seaduse § 7 alusel metrooloogilise kontrolli nõue.

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

§ 22. Kaalude turule laskmine ja kasutusele võtmine

(1) Käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 loetletud otstarveteks mõeldud kaalu võib turule lasta ja kasutusele võtta, kui:

- 1) see vastab käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele;
- 2) selle nõuetele vastavus on käesolevas peatükis ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras tõendatud;
- 3) sellega on kaasas vastavusdeklaratsioon;
- 4) sellele on paigaldatud vastavusmärk;
- 5) see on varustatud muu nõutava märgistuse ja teabega;
- 6) see on plommitud ja märgistatud vastavalt EÜ tüübikinnitustunnistuses esitatud joonistele.

(2) Kui kaalul on seadiseid ja lisaseadmeid, mida ei kasutata käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 loetletud otstarvetel, ei kohaldata nende seadiste ja lisaseadmete suhtes § 21 lõikes 2 nimetatud nõudeid.

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

§ 23. Kaalude kasutamine

(1) Käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 loetletud otstarvetel võib kaalu kasutada, kui:

- 1) see on nõuetekohaselt paigaldatud ja hooldatud;
- 2) see vastab turule laskmise või kasutusele võtmise hetkel kehtinud nõuetele;
- 3) see vastab käesoleva peatüki ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele;
- 4) järgitakse kaalu kohta antud tootjapoolseid juhendeid;
- 5) on täidetud taatluskohustus;
- 6) järgitakse teisi õigusaktidega sätestatud nõudeid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 esitatud nõue loetakse täidetuks, kui:

- 1) on täidetud käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktide 3–6 ja sama paragrahvi lõike 2 nõuded või
- 2) kaal on plommitud ja märgistatud käesoleva seaduse § 13 kohaste taatlusmärgistega vastavalt EÜ tüübikinnitustunnistuses esitatud joonistele.

(3) Otsemüügil kasutatav kaal peab näitama kogu olulist informatsiooni kaalumise kohta, hinda näitava kaalu kasutamisel peab see ostjale selgesti näitama ostetava toote massi ning ühiku- ja müügihinda.

(4) Otsemüügil ja teenuse osutamisel kasutatava kaalu näit peab olema mõlemale osapoolle pingutuseta nähtav.

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

3. peatükk

[Kehtetu – [RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

4. peatükk

METROOOGILINE INFRASTRUKTUUR

§ 27. Metroloogianõukogu

(1) Metroloogianõukogu on majandus- ja kommunikatsiooniministri moodustatud sõltumatu nõuandev organ, mille liikmeteks on majandusringkondade, tarbijate ja muude huvitatud osapoolte esindajad.

(2) Metroloogianõukogu ülesanne on anda suuniseid:

- 1) metroloogiaalase poliitika kindlaksmääramiseks, dokumenteerimiseks ja ajakohastamiseks;
- 2) metroloogiaalaste strateegiliste eesmärkide seadmiseks;

- 3) mõõdeteenistuse struktuuri ja eelistuste kujundamiseks ning riigieelarveliste vahendite taotlemiseks ja eraldiste jaotamiseks;
- 4) rahvusvahelise koostöö ja metroloogiaalase hariduse edendamiseks;
- 5) muudes metroloogia valdkonda kuuluvates küsimustes.

§ 28. Mõõdeteenistus

(1) Mõõdeteenistus on riigi metroloogiapoliitika peamine ellurakendaja, koosnedes riiklikest ja eraõiguslikest mõõtmiste jälgitavuse tagamisega ja mõõtevahendite metrooloogilise kontrolliga tegelevatest institutsioonidest. Mõõdeteenistus osaleb rahvusvahelises metroloogiaalases koostöös eesmärgiga saavutada ja säilitada mõõtmiste rahvusvaheline tunnustatus.

(2) Mõõdeteenistuse koosseisu kuuluvad:

- 1) metroloogia keskasutus;
- 2) riigi- ja tugietaloni laborid;
- 3) legaalmetroloogia asutus;
- 4) akrediteerimisasutus;
- 5) akrediteeritud kalibreerimis- ja katselaborid;
- 6) taatluslaborid;
- 7) teavitatud asutused.

§ 29. Metroloogia keskasutus

(1) Metroloogia keskasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas hallatav riigiasutus, kes täidab vastavalt oma põhimäärusele käesolevas paragrahvis nimetatud ülesandeid, või juriidiline isik, kellega majandus- ja kommunikatsiooniminister on sõlminud halduslepingu nende ülesannete täitmiseks. Nimetatud halduslepingu tähtaeg võib olla kuni kümme aastat ning seda võib pikendada.

(2) Isik, kes soovib tegutseda metroloogia keskasutusena, peab olema võimeline täitma käesoleva paragrahvi lõikes 3 ja käesoleva seaduse § -s 30 nimetatud ülesandeid.

(3) Metroloogia keskasutus täidab peamiselt järgmisi ülesandeid:

- 1) korraldab riigietalonide perioodilist kalibreerimist, koordineerib riigi finantseeritavate tugietalonide perioodilist kalibreerimist ja võrdlusemõõtmise rahvusvaheliste või teiste riikide etalonidega võrdlemiseks;
- 2) esindab majandus- ja kommunikatsiooniministri volitusel Eestit Euroopa ja rahvusvahelistes metroloogiaorganisatsioonides;
- 3) koordineerib riigietaloni laborite arendus- ja teadustegevust;
- 4) koostab ja esitab majandus- ja kommunikatsiooniministrile riigietalonide arendusplaane ja aruandeid;
- 5) korraldab kalibreerimislaboritevahelisi võrdluskalibreerimisi;
- 6) korraldab metroloogiaalast koolitust;
- 7) osaleb metroloogia valdkonnas toimivas standardimises ja eestikeelse terminoloogia korrastamises.

(4) Hallatavale riigiasutusele metroloogia keskasutuse ülesannete panemise või isikuga nende ülesannete täitmiseks halduslepingu sõlmimise järel avaldab majandus- ja kommunikatsiooniminister ühe kuu jooksul sellesisulise teadaande ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 30. Riigietaloni labor

(1) Riigietaloni labor on juriidiline isik, kellega majandus- ja kommunikatsiooniminister on sõlminud halduslepingu käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesannete täitmiseks, või Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas hallatav riigiasutus, kes vastavalt oma põhimäärusele täidab riigietaloni labori ülesandeid. Nimetatud halduslepingu tähtaeg võib olla kuni kümme aastat ning seda võib pikendada.

(2) Riigietaloni labori ülesanded on riigietaloni soetamine, säilitamine, arendamine, kalibreerimine ja kasutamine.

(3) Riigietaloni laborite valikul ja nimetamisel tuleb arvesse võtta laborile tehtavaid investeeringuid ning labori eeldusi kasutada riigietalonide hoidmiseks ja arendamiseks ressursse optimaalsel moel.

(4) Isik või asutus, kes soovib tegutseda riigietaloni laborina, peab olema vastavas mõõtevaldkonnas akrediteeritud kalibreerimislaborina.

(5) Isik või asutus, kes tegutseb riigietaloni laborina, peab tagama:

- 1) erapooletuse ja sõltumatuse;
- 2) kliendiinfo konfidentsiaalsuse;
- 3) kvaliteedistandardite, rahvusvaheliste lepete, protseduuride ja kontrollsüsteemide järgimise;
- 4) riigietalonide arendamise kooskõlas majandus- ja kommunikatsiooniministri otsuste ja soovitudetega;
- 5) oma metrooloogilise tegevuse rahvusvahelise ekvivalentsuse;
- 6) riiklike vahendite sihtotstarbelise ja majanduslikult säästliku kasutamise vastavalt oma põhitegevusele.

(6) Isikul, kes tegutseb riigietaloni laborina, peab olema kogu tegutsemisaja jooksul tema tegevusest tekkida võiva kahju hüvitamiseks vähemalt 500 000-kroonine kehtiv vastutuskindlustus.

(7) Isikuga sõlmitavas halduslepingus määratakse kindlaks:

- 1) riigietalonid, mida isik on kohustatud soetama, säilitama ja mille kasutamist võimaldama;
- 2) isikule käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesannete täitmise eest makstava tasu määrad;
- 3) lepingu tähtaeg.

(8) Halduslepingu sõlmimisega võtab isik endale kohustuse soetada, säilitada, arendada ja kalibreerida riigietaloni ning võimaldada nende kasutamist.

(9) Riigietaloni labor on kohustatud osalema metrooloogia keskasutuse korraldatavates võrdlusmõõtmistes.

(10) Hiljemalt ühe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud halduslepingu sõlmimist või ülesannete panemist hallatavale riigiasutusele avaldab majandus- ja kommunikatsiooniminister sellesisulise teadaande ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(11) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium avaldab oma veebilehel riigietaloni laborite nimekirja koos neile pandud ülesannete loeteluga.

§ 31. Tugietaloni labor

(1) Tugietaloni labor on juriidiline isik, kellega majandus- ja kommunikatsiooniminister on sõlminud halduslepingu labori parima mõõtevõime säilitamiseks kindlas mõ? ? tevaldkonnas.

(2) Halduslepingus määratakse kindlaks:

- 1) tugietaloni labori mõõteliigid, tugietaloni mõõtepiirkonnad ning parim mõõtevõime;
- 2) tugietaloni laborile käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ülesannete täitmise eest makstava tasu määrad, kui lepingus on tasu maksmine ette nähtud;
- 3) lepingu tähtaeg.

(3) Isik, kes soovib tegutseda tugietaloni laborina, peab asjaomases mõõtevaldkonnas olema akrediteeritud kalibreerimis- või katselaborina.

(4) Isik, kes tegutseb tugietaloni laborina, peab:

- 1) säilitama halduslepingus kindlaksmääratud tugietaloni ning võimaldama nende kasutamist;
- 2) osalema oma tasemele sobivates rahvusvahelistes võrdlusmõõtmistes;
- 3) korraldama oma mõõtevaldkonnas siseriiklikke võrdlusmõõtmisi.

(5) Tugietaloni labor peab tagama võimalike kahjude hüvitamise, kui need on põhjustanud labori esitatud valetulemus, ja eraldatud riiklike vahendite sihtotstarbelise ja majanduslikult säästliku kasutamise vastavalt oma põhitegevusele.

(6) Tugietaloni laborite valikul ja nimetamisel tuleb arvesse võtta labori olemasolevat pädevust ja ressursse ning lepingus kindlaksmääratud ülesannete täitmiseks tarvilikke investeeringuid.

(7) Hiljemalt ühe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud halduslepingu sõlmimist avaldab

majandus- ja kommunikatsiooniminister ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate lepingu tähtaja ja isikule pandud ülesannete kohta.

(8) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium avaldab oma veebilehel tugietaloni laborite nimekirja koos neile pandud ülesannete loeteluga.

§ 32. Legaalmetroloogia asutus

(1) Legaalmetroloogia asutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas moodustatud riigiasutus, mille põhiülesanded on:

- 1) teha legaalmetrooloogilist ekspertiisi ning väljastada taatlemisele kuuluvate mõõtevahendite siseriiklikke tüübikinnitustunnistusi, tunnistada käesoleva seaduse § 10 lõikes 4 nimetatud juhtudel mõõtevahend taatluse läbinuks ja pidada nende mõõtevahendite andmekogu;
- 2) osaleda legaalmetroloogia valdkonnaga seotud õigusaktide väljatöötamisel ning teha ettepanekuid nende muutmiseks ja täiendamiseks, samuti osaleda legaalmetroloogia valdkonnas toimivas standardimises ja eestikeelse terminoloogia korrastamises;
- 3) osaleda legaalmetroloogia valdkonnaga seotud poliitikate, strateegiate ja arengukavade väljatöötamises; valmistada ette ja viia ellu valdkonnaga seotud projekte, sealhulgas osaleda rahvusvaheliste projektide ettevalmistamises ja nende elluviimise korraldamises;
- 4) esindada majandus- ja kommunikatsiooniministri volitusel Eestit Euroopa ja rahvusvahelistes legaalmetroloogia organisatsioonides;
- 5) nõustada teisi isikuid oma tegevusvaldkonnaga seotud küsimustes.

(2) Kuni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asutuse moodustamiseni täidab legaalmetroloogia asutuse ülesandeid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus Tehnilise Järelevalve Inspeksioon.

§ 33. Eesti akrediteerimisasutus

(1) Eesti akrediteerimisasutus on riigi loodud sihtasutus, kellele on vastavalt toote nõuetele vastavuse tõendamise seadusele antud õigus tegutseda Eesti akrediteerimisasutusena.

(2) Eesti akrediteerimisasutus:

- 1) haldab akrediteerimissüsteemi, akrediteerib ning hindab ja tõendab mõõtjate erialast pädevust;
- 2) tagab tema antud akrediteeringu usaldatavuse, akrediteerimisnõudeid kehtestavate standardite harmoneeritud tõlgendamise ja rakendamise;
- 3) korraldab laboritevahelisi võrdluskatseid;
- 4) täidab muid toote nõuetele vastavuse tõendamise seadusest tulenevaid ülesandeid.

(3) Eesti akrediteerimisasutus on kohustatud:

- 1) võimaldama oma teenuseid kõigile taotlejatele, kelle tegevus langeb akrediteerimisasutuse deklareeritud tegevusvaldkonda;
- 2) käsitleda erapooletult ja võrdse kohtlemise põhimõttel kõiki erialase pädevuse hindamise ja akrediteerimise taotlusi;
- 3) täitma muid toote nõuetele vastavuse tõendamise seadusest tulenevaid kohustusi.

§ 34. Akrediteeritud kalibreerimis- ja katselaborid

(1) Akrediteeritud kalibreerimis- või katselabor on juriidiline isik, kelle vastavust asjakohase laboritele pädevusnõudeid kehtestava rahvusvahelise standardi nõuetele on hinnanud ja positiivset tulemust tõendanud akrediteerimisasutus.

(2) Akrediteeritud kalibreerimis- või katselaborid osutavad kalibreerimis- või katseteenust, mille tulemuste jälgitavus on tõendatud.

(3) Akrediteeritud labor on kohustatud tagama pideva vastavuse pädevusnõuetele ja akrediteerimisalaste rahvusvaheliste koostööorganite asjakohastele nõuetele.

(4) Akrediteeritud labor on kohustatud osalema metroloogia keskasutuse ja Eesti akrediteerimisasutuse

korraldatavates võrdluskatsetes, mis seonduvad labori akrediteerimisulatusse kuuluvate katse- ja mõõtemetoditega.

(5) Akrediteeritusele viitamisel peab labor selgelt osutama, milliste teenuste osas ja millises ulatuses ta akrediteeritud on.

(6) Akrediteerimistunnistuse kehtivuse lõppemisel või peatamisel peab labor kohe katkestama sellele viitamise.

5. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 35. Riikliku järelevalve teostaja

Käesolevas seaduses, välja arvatud 4. peatükk, ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku järelevalvet Tehnilise Järelevalve Inspeksioon (edaspidi *inspeksioon*) ning kaubandustegevuses kasutatavate mõõtevahendite üle kaubandustegevuse seaduses sätestatud pädevuse piires Tarbijakaitseamet.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 36. Inspeksiooni pädevus

Inspeksiooni pädevusse kuulub:

- 1) järelevalve kohustuslike mõõtühikute kasutamise üle;
- 2) järelevalve mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamise üle;
- 3) järelevalve kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite turule laskmise ja kasutusele võtmise üle (turujärelevalve);
- 4) järelevalve mõõtevahendite vastavushindamiseks teavitatud asutuste vastavushindamistegevuse üle;
- 5) järelevalve taatluskohustuse täitmise üle;
- 6) järelevalve kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite kasutamise üle;
- 7) järelevalve käesoleva seaduse § -des 14 ja 15 nimetatud taatluslaborite taatlustegevuse üle;
- 7¹) mõõtevahendite turujärelevalvealase koostöö ja asjakohase teabe vahetamise koordineerimine;
- 8) kinnispakkide täitekoguse ja märgistuse kontroll;
- 9) mõõtemahutite mahu ja märgistuse kontroll.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 37. Riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku õigused ja kohustused

(1) Järelevalvet teostaval ametiisikul on õigus:

- 1) kontrollida õigusaktide täitmist takistamatult ja ette teatamata;
- 2) siseneda taatluslaborite ja mõõtevahendite vastavushindamiseks teavitatud asutuste ruumidesse, tolli- ja aktsiisiladude territooriumile, tutvuda taatlemisel, vastavushindamise protseduurides ning mõõtmistel kasutatavate seadmete ja dokumentatsiooniga ning saada asjakohast informatsiooni;
- 2¹) saada teavitatud asutustelt vastavushindamisega seonduvaid hindamisaruandeid, EÜ tüübihindamistunnistusi, EÜ kavandihindamistunnistusi ja kvaliteedisüsteemi heakskiitmist tõendavaid dokumente, samuti teavet eeltoodud dokumentide muutmise või kehtetuks tunnistamise kohta ning edastada neid turujärelevalvealase koostöö ja teabe vahetamise eesmärgil;
- 3) siseneda ruumidesse ja territooriumile, kus kasutatakse või hoitakse turule laskmiseks või kasutusele võtmiseks mõeldud taatlemisele kuuluvaid mõõtevahendeid, kontrollida nende mõõtevahendite vastavust kehtestatud nõuetele, tutvuda mõõtevahendite kasutamist käsitleva dokumentatsiooniga ning saada informatsiooni mõõtevahendite kasutamise ja hoidmise kohta;
- 4) algatada ja korraldada mõõtevahendi erakorralist taatlust ning saada selle valdajalt või kasutajalt käesoleva seaduse § 12 lõike 4 kohaselt sama paragrahvi lõikes 3 nimetatud tasu;
- 5) siseneda ruumidesse, kus pakendaja või importija käitleb kinnispakke, tutvuda kinnispakkide käitlemist käsitleva dokumentatsiooniga ning saada asjakohast informatsiooni;
- 6) siseneda ruumidesse, kus tootja või importija käitleb mõõtemahuteid, tutvuda mõõtemahutite tootmist käsitleva dokumentatsiooniga ning saada informatsiooni mõõtemahutite valmistamise kohta;
- 7) dokumenteerida õigusrikkumisi;
- 8) teha ettekirjutusi.

(2) Järelevalvet teostav ametiisik võib nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui on tekkinud kahtlus mõõtevahendi vastavuses käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele või mõõtetulemuste jälgitavuses.

(3) Järelevalvet teostav ametiisik võib keelata või piirata mõõtevahendi turule laskmist, kasutusele võtmist või kasutamist, kui mõõtevahend ei vasta kehtestatud nõuetele.

(4) Järelevalvet teostav ametiisik tähistab nõuetele mittevastava mõõtevahendi hoiatuskleebisega, mis peab olema pingutuseta nähtav huvitatud osapooltele. Hoiatuskleebise võib eemaldada kas järelevalvet teostav ametiisik või taatluslabor taatlemise käigus. Viimasel juhul on taatluslabor kohustatud toimingust teavitama inspeksiooni.

(5) Järelevalvet teostav ametiisik peab oma tööülesannete täitmisel esitama ametitõendi.

(6) Järelevalvet teostav ametiisik peab tagama talle teatavaks saanud äri- ja tehnikaalase teabe konfidentsiaalsuse, kui seadus ei näe ette selle avaldamist.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 38. Ettekirjutus

(1) Käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevate nõuete rikkumise lõpetamiseks või peatamiseks teeb riiklikku järelevalvet teostav ametiisik ettekirjutuse, milles:

- 1) esitab nõude õigusrikkumise lõpetamiseks;
- 2) vajaduse korral esitab nõude õigusrikkumisega seotud tegevuse osaliseks või täielikuks peatamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 30 000 krooni.

§ 39. Ettekirjutuse või toimingu vaidlustamine

(1) Isikul, kelle suhtes riiklikku järelevalvet teostav ametiisik tegi ettekirjutuse või muu toimingu, on õigus see vaidlustada, esitades inspeksiooni peadirektorile kirjaliku vaide kümne tööpäeva jooksul, arvates ettekirjutusest või muust toimingust teadasaamise päevast.

(2) Vaiet ei saa esitada inspeksiooni peadirektori haldusakti või toimingu peale.

(3) Vaide esitamine ei võta kohustust täita ettekirjutust.

(4) Inspeksiooni peadirektor vaatab vaide läbi ja teeb otsuse 14 tööpäeva jooksul, arvates vaide esitamise päevast.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsus tehakse vaide esitajale teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastustatega kahe tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

§ 40. Nõuetele vastavuse hindamine

(1) Inspeksioonil on riikliku järelevalve käigus õigus võtta õiglase tasu eest mõõtevahendi tootjalt või isikult, kes lasi mõõtevahendi turule, vajalik kogus turule lastud mõõtevahendeid või nende osi nõuetele vastavuse kontrollimiseks ja põhjendatud juhtudel tellida mõõtevahendi või nende osade nõuetele vastavuse kontrollimiseks hindamisteenus.

(2) Nõuetele vastavuse kontrollimiseks tellitud hindamisteenuse kulud kannab inspeksioon.

(3) Kui tuvastatakse, et mõõtevahend või selle osa ei vasta kehtestatud nõuetele, peab selle tootja või isik, kes lasi mõõtevahendi turule, tagastama inspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu ja hüvitama nõuetele vastavuse kontrollimiseks tellitud hindamisteenuse dokumentaalselt tõendatud kulud.

VASTUTUS

§ 41. Mõõtevahendi turule laskmise ja kasutusele võtmise nõuete rikkumine

(1) Metrooloogilise kontrolli nimistusse kantud mõõtevahendi turule laskmise ja kasutusele võtmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 41¹. Mõõtevahendi kasutamise nõuete rikkumine

(1) Metrooloogilise kontrolli nimistusse kantud mõõtevahendi ülesseadmise, ühendamise, käsitsemise, hooldamise, hoiutingimuste ning metrooloogilise kontrolli täitmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.”

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 42. Kohustusliku märgise ja hoiatuskleebise rikkumine või eemaldamine

(1) Metrooloogilise kontrolli nimistusse kantud mõõtevahendil oleva vastavushindamismärgise, taatlusmärgise või hoiatuskleebise rikkumise või lubamatu eemaldamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 42¹. Vastavushindamismärgisega märgistatud, kuid nõuetele mittevastava mõõtevahendi müümine

(1) Vastavushindamismärgisega märgistatud, kuid nõuetele mittevastava mõõtevahendi müümise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 43. Taatlusmärgise võltsimine, võltsitud taatlusmärgise müümine ja võltsitud taatlusmärgisega mõõtevahendi kasutamine

(1) Mõõtevahendi taatlusmärgise võltsimise, võltsitud taatlusmärgise müümise või võltsitud taatlusmärgisega mõõtevahendi kasutamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 44. Mõõtevahendi vastavushindamise ja taatlemise nõuete rikkumine

(1) Mõõtevahendi vastavushindamise või taatlemise eest vastavat õigust omamata või taatlemise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

§ 45. Kehtestatud mõõtühikute kasutamise nõuete rikkumine

(1) Kehtestatud mõõtühikute kasutamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 46. Kinnispaki või mõõtemahuti käitlemise nõuete rikkumine

(1) Kinnispaki või mõõtemahuti käitlemise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 47. Mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamise nõude eiramine

(1) Mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamise nõude eiramise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 48. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse § -des 41–47 sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40) üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse § -des 41–47 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tehnilise Järelevalve Inspeksioon.

(3) Käesoleva seaduse § -s 41¹ sätestatud vääртеo kohtuväline menetleja on ka Tarbijakaitseamet.

[RT I 2006, 21, 161 – jõust. 30. 10. 2006]

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 49. Enne käesoleva seaduse jõustumist turule lastud ja kasutusele võetud mõõtevahendid

Alates 2008. aasta 1. jaanuarist ei tohi taadelda mõõtevahendit, mille kohta enne käesoleva seaduse jõustumist:

- 1) ei olnud Eestis väljastatud tüübikinnitustunnistust ega ole ka EÜ üksikdirektiivides või mitteaautomaatkaalude direktiivis esitatud nõuetele vastavust tõendavat materjali;
- 2) oli Standardiamet või Tehnilise Järelevalve Inspeksioon väljastanud tüübikinnitustunnistuse, kuid mõõtevahend on ümber ehitatud nii, et see ei vasta tüübikinnituse aluseks olnud tehnilisele dokumentatsioonile või selle märgistus ei vasta tüübikinnitustunnistusele.

§ 49¹. Teatavate mõõtevahendite tüübikinnituse kehtivus

(1) Metrooloogilise kontrolli nimistusse kantud mõõtevahendi, mis on saanud tüübikinnituse enne 2006. aasta 30. oktoobrit ja millele kohalduv käesoleva seaduse § 7¹ lõike 1 punkt 2, võib turule lasta ja kasutusele võtta, kui ta vastab tüübikinnituse saamise ajal kehtinud nõuetele, kuni seda tüüpi mõõtevahendi tüübikinnitustunnistuse kehtivusaja lõpuni, kuid mitte kauem kui 2016. aasta 30. oktoobrini.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tüübikinnitustunnistus on välja antud EL-i liikmesriigi tähtajatu siseriikliku tüübikinnitustunnistuse alusel, on tüübikinnitustunnistuse omajal õigus taotleda ja Tehnilise Järelevalve

Inspeksioonil õigus pikendada siseriiklikku tüübikinnitustunnistust kuni 2016. aasta 30. oktoobrini.

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

§ 50. Üleminekusätted

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist mõõteseaduse (RT I 1994, 71, 1224; 2000, 71, 442; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 88, 594) alusel tegutsenud taatluslabor, kes soovib oma tegevust jätkata, peab vastama käesoleva seaduse § 14 nõuetele hiljemalt tegevusloa kehtivusaja lõppemise hetkeks.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist mõõteseaduse alusel tegutsenud taatluslaboritele, kes viivad ennast käesoleva seaduse nõuetega vastavusse, jäävad kehtima senised tunnusnumbrid.

(2¹) Käesoleva seaduse alusel, kuid enne 2006. aasta 30. oktoobrit tegutsemise õiguse saanud volitatud asutused peavad viima ennast käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punkti 3 nõuetega vastavusse hiljemalt 2007. aasta 30. oktoobriks.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist mõõteseaduse alusel väljastatud tüübikinnitustunnistused jäävad kehtima nende kehtivusaja lõpuni.

(4) Kuni 2005. aasta 1. jaanuarini piisab mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamiseks taadeldud mõõtevahendi kasutamisest.

(5) Kuni 2006. aasta 1. jaanuarini piisab liiklusseaduse (RT I 2001, 3, 6; 2002, 92, 531; 90, 521; 105, 613; 110, 654 ja 655; 2003, 26, 156; 32, õiend; 78, 522; 2004, 30, 208; 46, 329) § 20 lõike 6 ja § 46 lõike 2 alusel kehtestatud õigusaktide kohaselt teostatava riikliku järelevalve käigus läbiviidavatel mõõtmistel saadud mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamiseks ning § 13 lõike 3 alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud mootorsõiduki ja selle haagise tehno seisundi nõuetele vastavuse kontrollimiseks nõuetekohaselt kontrollitud mõõtevahendi kasutamisest. Eespool nimetatud juhtudel ei pea mõõtja pädevus olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse § 5 lõike 3 kohaselt. Kasutatavad mõõtevahendid, mis on kantud käesoleva seaduse § 7 lõike 3 alusel kehtestatud metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistusse, peavad olema taadeldud, teised kasutatavad mõõtevahendid kalibreeritud.

(6) Mootorsõiduki ja selle haagise tehno seisundi nõuetele vastavuse kontrollimine peab vastama käesoleva seaduse §-le 5 täies ulatuses, kui kontrolli teostav äriühing on saanud vastava õiguse pärast 2005. aasta 1. märtsi.

[[RT I 2006, 21, 161](#) – jõust. 30. 10. 2006]

§ -d 51–52 [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 53. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail.

(2) Käesoleva seaduse § 5 lõige 2 jõustub 2005. aasta 1. jaanuaril.

(3) Erandina rakendatakse käesoleva seaduse § 5 lõiget 2 liiklusseaduse § 20 lõike 6 ja § 46 lõike 2 alusel kehtestatud õigusaktide kohaselt teostatava riikliku järelevalve käigus ning § 13 lõike 3 alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud mootorsõiduki ja selle haagise tehno seisundi nõuetele vastavuse kontrollimisel läbiviidavate mõõtmiste suhtes alates 2006. aasta 1. jaanuarist.

[[RT I 2005, 9, 33](#) – jõust. 9. 02. 2005]

¹ Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2004/22/EÜ mõõtevahendite kohta (ELT L 135, 30.04.2004, lk 1–80);

EÜ Nõukogu direktiiv 90/384/EMÜ mitteaumatkaalusid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 189, 20.07.90, lk 1–16), muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.08.1993, lk 1–22);

EÜ Nõukogu direktiiv 80/181/EMÜ mõõtühikuid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise ja direktiivi 71/354/EMÜ tühistamise kohta (EÜT L 039, 15.02.1980, lk 40–50), muudetud direktiividega 85/1/EMÜ (EÜT L 002, 03.01.1985, lk 11–12), 89/617/EMÜ (EÜT L 357, 07.12.1989, lk 28–30), 1999/103/EÜ (EÜT L 034, 09.02.2000, lk 17–19);

EÜ Nõukogu direktiiv 71/316/EMÜ liikmesriikide õigusaktide mõõtevahendeid ja metrooloogilise kontrolli meetodeid käsitlevate ühissätete ühtlustamise kohta (EÜT L 202, 06.09.1971, lk 1–13), muudetud direktiividega 72/427/EMÜ (EÜT L 291, 28.12.1972, lk 156–157); 83/575/EMÜ (EÜT L 332, 28.11.1983, lk 43–47), 87/354/EMÜ (EÜT L 192, 11.07.1987, lk 43–45), 87/355/EMÜ (EÜT L 192, 11.07.1987, lk 46–47), 88/665/EMÜ (EÜT L 382, 31.12.1988, lk 42–43);

EÜ Nõukogu direktiiv 75/107/EMÜ mõõtemahutitena kasutatavaid pakendeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 042, 15.02.1975, lk 14–20);

EÜ Nõukogu direktiiv 75/106/EMÜ teatud vedelike mahu järgi kinnispakkidesse villimist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 042, 15.02.75, lk 1–13), muudetud direktiividega 78/891/EMÜ (EÜT L 311, 04.11.1978, lk 21–28); 79/1005/EMÜ (EÜT L 308, 04.12.1979, lk 25–29), 85/10/EMÜ (EÜT L 4, 05.01.1985, lk 20–21), 88/316/EMÜ (EÜT L 143, 10.06.1988, lk 26–27), 89/676/EMÜ (EÜT L 398, 30.12.1989, lk 18);

EÜ Nõukogu direktiiv 76/211/EMÜ teatavate toodete massi või mahu järgi pakendamist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 046, 21.02.1976, lk 1–11), muudetud direktiiviga 78/891/EMÜ (EÜT L 311, 04.11.1978, lk 21–28);

EÜ Nõukogu direktiiv 80/232/EMÜ teatavate kinnispakkidesse pakendatud toodete nimikoguste ja nimimahtude valikuid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 051, 25.02.80, lk 1–7), muudetud direktiividega 86/96/EMÜ (EÜT L 80, 25.03.1986, lk 55–56), 87/356/EMÜ (EÜT L 192, 11.07.1987, lk 48).